

Anlık Bildirimler (Push Notification) için Onay Alınma Yöntemi Reklam Kurulunun Radarında

8 Ekim 2025

Anlık bildirimlerin (push notification) ticari ileti olarak kabul edilip edilmediği uzun zamandır tartışmalı bir konuydu. Aslında, Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ("**ETK**") uyarınca çıkarılan ticari iletişimlere ilişkin yönetmelikte, ticari elektronik ileti tanımı oldukça geniş:

*"Telefon, çağrı merkezleri, faks, otomatik arama makineleri, akıllı ses kaydedici sistemler, elektronik posta, kısa mesaj hizmeti **gibi vasıtalar kullanılarak elektronik ortamda gerçekleştirilen ve ticari amaçlarla gönderilen** veri, ses ve görüntü içerikli iletiler (...)"*

Bu tanıma bakıldığında, anlık bildirimlerin de kapsama girebileceği söylenebilir.

Ancak, ETK'nin uygulanmasından sorumlu Ticaret Bakanlığının ("**Bakanlık**"), anlık bildirimleri ticari ileti olarak kabul etmediği biliniyordu. Özellikle, İleti Yönetim Sistemi'nde (İYS) anlık bildirimler için ayrı bir izin kategorisi tanımlanmamış olması, bu hususa güçlü bir kanıt niteliğinde.

Öte yandan, Kişisel Verilerin Korunması Kurulu ("**KVKK**"), bir [kararı](#)nda, anlık bildirimler için açık rıza alınması gerektiğini değerlendirmiş ve bu gerekliliği açıklarken ETK'ya atıf yapmıştı. Yani, Bakanlık'ın bu konudaki yaklaşımına karşı, KVKK anlık bildirimleri ticari ileti olarak değerlendiriyor gibi görünüyordu.

Ancak bu durum, uygulamada ETK'nin anlık bildirimler bakımından nasıl ve ne ölçüde uygulanacağına dair soru işaretlerini daha da artırmıştı. KVKK'nın ve Bakanlık'ın bu konudaki farklı yaklaşımları nedeniyle anlık bildirimlerin ETK kapsamındaki konumu, gri bir alan olarak kalmaya devam etti.

Bununla birlikte, Eylül ayı başında Bakanlık'a bağlı Reklam Kurulu Başkanlığı ("**Reklam Kurulu**") tarafından yayımlanan [Basın Bülteni](#)'nde yer alan 2024/4177 sayılı karar ("**Karar**"), Bakanlık'ın -anlık bildirimleri ticari ileti kabul etmemesine rağmen- incelemeye konu edebileceğini bir kez daha gösterdi.

Aslında, Reklam Kurulu daha önce anlık bildirimlere ilişkin olarak çeşitli değerlendirmelerde bulunmuştu (örneğin, 2023/1104 sayılı bir [kararı](#)nda "Migros Sanal Market" uygulamasındaki anlık bildirimlerin içeriğinin tüketicileri aldatıcı ve yanıltıcı nitelikte olduğunu; yine, 2024/4454 sayılı [kararı](#) ile "CEPTETEB" uygulamasında reklam bildirimlerini kapatma seçeneği sunulmamasının haksız ticari uygulama olduğunu değerlendirmişti).

Ancak, bu Karar ile birlikte Bakanlık, (i) pazarlama ve (ii) bilgilendirme amaçlı anlık bildirimler için izin alma yöntemini birbirinden ayırdığını ortaya koymuş oldu.

Bu anlamda, Karar'ın sektördeki uygulamayı temelden etkileyecek bir karar olduğu söylenebilir.

1. Reklam Kurulu Kararı Ne Diyor?

Karar kapsamında, "Trendyol" mobil uygulamasının "Kampanya ve Reklam Bildirimleri"ne yönelik anlık bildirim uygulamaları Reklam Kurulu tarafından incelendi.

Karar'da özellikle, iki önemli konu başlığı öne çıkıyor:

a) Anlık Bildirimler İçin Mobil Uygulamalarda Arayüz Sağlanması

Reklam Kurulu, Trendyol mobil uygulama ayarlarında "Duyuru Tercihlerim" başlığı altında yalnızca "E-mail", "SMS" ve "Telefon Görüşmesi" seçeneklerine yer verildiğine; **bildirim ayarlarının ise yalnızca telefon ayarlarından değiştirilebildiğine** dikkat çekiyor.

Karar'da mobil uygulama içerisinde bir arayüz sunulmasının beklendiği açıkça ifade edilmemiş olmakla birlikte, **Karar'ın bütününden, pazarlama amaçlarıyla gönderilen anlık bildirimler için -telefon ayarlarından alınan izin haricinde- ayrı bir izin alınması gerektiği sonucuna varıldığı görülüyor.**

Bu konu, KVKK ve Reklam Kurulu uygulamalarına aşina olanlar için aslında çok da yeni bir konu değil.

KVKK, [Mobil Uygulamalarda Mahremiyetin Korunmasına Yönelik Tavsiyeler](#) Rehberi'nde, "**kullanıcının aktif eylemiyle açık rızasının alınmasını sağlayacak mekanizmaların kurulması** başta olmak üzere, Kanun'da öngörülen geçerlilik unsurlarını karşılayacak şekilde kullanıcıların açık rızasına başvurulmasının uygun olacağı"nı vurgulamış ve bu açıklamasının hemen ardından anlık bildirimler için açık rıza alınması gerekliliğine dair [kararı](#)na referans vermişti.

Ayrıca, nihai versiyonu yayımlanmamış olan Sadakat Programlarının Kişisel Verilerin Korunması Mevzuatı Kapsamında İncelenmesine İlişkin Rehber taslağında da anlık bildirimler için uygulama içi tercih arayüzü sunulması, iyi uygulama örneği olarak gösterilmişti.

Reklam Kurulu'nun "CEPTETEB" kararında ise, uygulamada reklam bildirimlerini kapatma seçeneği sunulmamasının ve yönlendirici araçlar kullanılmasının, tüketicilerin tercihlerine, karar verme ve seçim yapma iradelerine etki ettiği açıkça vurgulanmıştı.

b) Telefon Ayarlarından Mobil Uygulamalar Aracılığıyla Kendisine Bildirim Gönderilmesine İzin Veren Kullanıcılara Seçim Hakkı Tanınmaması

Konunun biraz daha ilginç hale geldiği yer işte tam burası. Reklam Kurulu, kullanıcıların **telefon ayarlarından** Trendyol uygulaması aracılığıyla kendilerine anlık bildirim gönderilmesine izin vermeleri halinde, **yalnızca sipariş, kargo, iade vb. bilgilendirme iletileri almak isteyen kullanıcıların pazarlama bildirimlerine de katlanmak zorunda bırakıldıklarına** dikkat çekiyor ve bu durumu haksız ticari uygulama olarak değerlendiriyor.

Öte yandan, telefon ayarlarından uygulama bildirimleri kapatıldığında ise bu uygulama aracılığıyla kullanıcılara hiçbir bildirimin gönderilmesi mümkün olmuyor.

Karar'da iyi uygulama örneğinin nasıl olması gerektiği açıklanmasa da Reklam Kurulu'nun **(i) bilgilendirme ve (ii) pazarlama bildirimlerinin ayrı tutulması gerektiğini** değerlendirdiği ve **kullanıcının telefon ayarlarından verdiği genel izni, pazarlama bildirimlerinin gönderilmesi için yeterli bulmadığı** anlaşılıyor.

c) Sonuç

Reklam Kurulu tarafından Trendyol'un anlık bildirim izin yapısının, tüketicilerin karar verme ve seçim yapma iradelerine etki edecek şekilde haksız ticari uygulama niteliği taşıdığı değerlendirildi ve Trendyol'a bu **uygulamayı durdurma** cezası verildi.

Ancak Karar'dan, pazarlama amacıyla gönderilecek anlık bildirimler için kullanıcılardan ayrıca bir izin alınmasının beklendiği anlaşılrsa da bu iznin niteliği ve anlık bildirimlerin ticari ileti olarak değerlendirilip değerlendirilmeyeceği hala belirsiz.

2. Karar Neden Önemli?

Bakanlık bugüne kadar anlık bildirimlere ilişkin izinlerin nasıl alınması gerektiği konusunda detaylı bir değerlendirme yapmamışken, KVKK tarafından anlık bildirim gönderimi için açık rıza alınması gerektiği zaten değerlendirilmişti.

Bu Karar ile birlikte dahi, anlık bildirimlerin Bakanlık tarafından ticari ileti olarak değerlendirilip değerlendirilmediği; dolayısıyla anlık bildirimlerin gönderiminde ETK mevzuatının ne ölçüde uygulanacağı hala belirsiz. Yani, bu konudaki gri alan henüz sona ermedi.

Ancak kesin olan bir şey var; anlık bildirimlere ilişkin izinler bir süredir Reklam Kurulu'nun radarında. Üstelik, Reklam Kurulu'nun, kullanıcıların anlık bildirim gönderimleri için telefon ayarlarından verdiği izinleri, pazarlama bildirimlerinin gönderilmesi için de yeterli bulmadığı da anlaşılıyor.

YAZICIOGLU

LEGAL

Dolayısıyla, mobil uygulama sağlayıcılarının anlık bildirim mekanizmalarını gözden geçirirken her iki mevzuatı da dikkate alması, önümüzdeki dönemde büyük önem taşıyor.

Bora Yazıcıoğlu
bora@yazicioglulegal.com

Simge Yüce
simge@yazicioglulegal.com

Devrim Ece Ekşioğlu
ece@yazicioglulegal.com

Çağatay Efe Tatar
cagatay@yazicioglulegal.com

Bu not hukuki görüş niteliğinde değildir. Sadece bilgi amaçlı hazırlanmış ve gönderilmiştir. Konuyla ilgili hukuki görüş almak isterseniz bizimle bağlantıya geçmenizi rica ederiz.